

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

42.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 25-го Мая — 1837 — Wilno. Wtorek. 25-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Мая.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины вдовствующей Герцогини Саксонской Луизы Елеоноры, урожденной Принцессы Гогенлоге-Лангенбургской, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на три дня съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 12 числа сего Мая.

Высочайшій Рескриптъ,

Данный Военному Губернатору города Курска и Курскому Гражданскому Губернатору, Генераль-Маіору Муравьеву.

Вѣрнная вашему управленію Курская губернія требовала особыхъ попеченій къ исправленію вкрапившихся недостатковъ и къ достиженію желаемыхъ улучшеній. Усмотрѣвъ изъ представленнаго Мнѣ вами отчета за истекшій 1836 годъ, что при мѣрной заботливостію и опытностію вашею достигнуты благопріятныя послѣдствія, Я изъявляю вамъ совершенное мое удовольствіе за оказанные успѣхи въ устроившій вѣрнной вамъ губерніи.

Пребываю къ вамъ благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.

НИКОЛАЙ.

30-го Марта 1837 года.

— Высочайшими Грамотами, 17-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Бѣлаго Орла, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Королевскомъ Датскомъ Дворѣ, Тайный Совѣтникъ Баронъ Николай, Тайный Совѣтникъ Графъ Гурьевъ и Членъ Адмиралтействъ Совѣта, Вице-Адмиралъ Огильви.

— Высочайшими Грамотами, 18-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Бѣлаго Орла; Членъ Адмиралтействъ-Совѣта, Вице-Адмиралъ Рикордъ; Почетный Опекунъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Васильчиковъ; Ярославскій Военный Губернаторъ, Генераль-Лейтенантъ Полторацкій; Св. Владимира 2-й степени большаго креста, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Маіоръ Ковалевскій, и Управляющій Главнымъ Канцелярствомъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Степановъ; Св. Анны 1-й степени, Управляющій II-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль-Маіоръ Чернобровкинъ, и Членъ Совѣта Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій, Генераль-Маіоръ того же Корпуса, Цвиллингъ: того же ордена и степени, Императорскою Короною украшеннаго, Управляющій Коммерческимъ Банкомъ, Тайный Совѣтникъ Князь Урусовъ; Св. Станислава 1-й степени: Командиръ 2-й бригады 1-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ Кулигинъ; Командиръ 2-й бригады 3-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ Дурасовъ; Капитанъ надъ Кронштатскимъ Портomъ, Контръ-Адмиралъ Богдановичъ 1-й; Директоръ Училища Гражданскихъ Инженеровъ, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 18-go Maja.

CESARZ JEJEGO MOŚĆ NATWYŻEY rozkazać raczył: z o-koliczności śmierci Xiężny Saskiej Ludwiki Eleonory, wdowy, z domu Xiężniczki Hohenlohe-Langenburskiej, przywdziać u NATWYŻSZEGO Dworu żałobę na trzy dni ze zwyczajnym podziałem, zaczynając od dnia 12 teraźniejszego Maja.

NATWYŻSZY RESKRYPT,

do Wojennego Gubernatora miasta Kurska i Kurskiego Cywilnego Gubernatora, Jenerał - Majora Murawjewa.

Powierzona waszemu zarządowi Gubernia Kurska, potrzebowała szczególnych troskliwości do naprawienia niedostatków, które się wkradły, i do osiągnięcia pożą-danych ulepszeń. Dostrzegłszy z przedstawionego Mi przez was sprawozdania za upłyniony 1836 rok, że przez wzorową troskliwość i doświadczenie wasze otrzymane zostały pomyślne skutki, oświadczam wam zupełne Moje zadowolenie, za okazane postępy w urzędze-niu powierzony wam Gubernii.

Zostaję ku wam nazawsze przychylnym.

Na autentyku Własną JEJEGO CESARSKIEY MOŚCI rę-ką podpisano:

St. Petersburg.

30-go Marca 1837 roku.

НИКОЛАЙ.

— Przez NATWYŻSZE Dyplomata, 17-go Kwietnia, Nay-taskawiey mianowani Kawalerami Orderu Orła Bia-łego, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Królewsko Duńskim dworze, Radzca Tayny Baron Nicolai, Radzca Tayny Hrabia Gurjew i Członek Ra-dy Admiralicji, Vice-Admirał Ogilwi.

— Przez NATWYŻSZE Dyplomata, 18-go Kwietnia, Nay-taskawiey mianowani Kawalerami orderu Orła Bia-łego: Członek Rady Admiralicji, Vice-Admirał Rikord; Honorowy Opekuń, Rzeczywisty Radzca Tayny Wasil-czykow; Jarosławski Wojenny Gubernator, Jenerał-Porucznik Poltoracki; Sw. Włodzimierza 2 go stopnia Wielkiego Krzyża, Korpusu Górniczych Inżynje-row Jenerał Major Kowalewski, i Zarządzający Głó-wnem Podskarbstwem, Rzeczywisty Radzca Stanu Ste-pańow; Sw. Anny 1-go stopnia, Zarządzający II-m Okręgiem Dróg Kommunikacyi, Korpusu Inżynjerów Dróg Kommunikacyi Jenerał Major Czernobrowkin, i Członek Rady Dróg Kommunikacyi i Publicznych Bu-dowli, Jenerał-Major tegoż Korpusu, Cwiling; tegoż orderu i stopnia Cesar ską Koroną ozdobionego, Za-rządzający Bankiem Handlowym, Radzca Tayny Xią-żę Urusow; Sw. Stanisława 1-go stopnia: Dowódzca 1-szey brygady 1-ey Dywizyi Flotty, Kонтр-Admirał Kuliczkin; Dowódzca 2-ey brygady 3-ey Dywizyi-Flot-ty, Kонтр-Admirał Durasow; Kapitan Kronsztadzkie-go Portu, Kонтр-Admirał Bohdanowicz 1-szy; Dyrek-tor Szkoły Cywilnych Inżynjerów, Korpusu Inżynje-rów Dróg Kommunikacyi Jenerał-Major Kozen; Za-rządzający V-m Okręgiem Dróg Kommunikacyi, Jene-rał-Major tegoż Korpusu, Rokasowski; Jeneralny Sztab-

Генераль-Маіоръ *Козенъ*; Управляющій V-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Генераль-Маіоръ того же Корпуса, *Рокосовскій*; Флота Генераль-Штабъ-Докторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Гассинъ*; Управляющій Канцеляріею Генераль-Гидрографа Главнаго Морскаго Штаба, Генераль-Маіоръ *Вилламовъ*; Оберъ-Квартирмейстеръ Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, Генераль-Маіоръ *Вашутинъ*; Окружный Генераль 3-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, Генераль-Маіоръ *Левенталь*; Начальникъ Монетнаго Двора, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Маіоръ *Эллертъ*; состоящій при Императорской Военной Академіи, Артиллеріи Генераль-Маіоръ Баронъ *Медель*; Исправляющій должность Новгородскаго Гражданскаго Губернатора, Генераль-Маіоръ *Суковкинъ*; С. Петербургскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Желгузниковъ*; Директоръ Почтового Департамента, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Кривошапкинъ*; Управляющій Дѣлами Комитета Министровъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Статсъ-Секретарь *Бахтинъ*; того же ордена 2-й степени: Управляющій I-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль-Маіоръ *Соловьевъ*; Повѣренный въ Дѣлахъ въ Карлсруэ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ *Мольке*; Вице-Директоръ Инспекторскаго Департамента Морскаго Министерства, Капитанъ 1-го ранга *Лермантовъ*; Помощникъ Флота Генераль-Штабъ-Доктора, Статскій Совѣтникъ *Лангъ*; Преподаватель Математическихъ Наукъ Его Императорскому Высочеству Великому Князю Наслѣднику Цесаревичу, Статскій Совѣтникъ *Коллинсъ*; Командиръ Сестротѣцкаго оружейнаго завода, Генераль-Маіоръ *Мазараки*; Членъ Общаго Присутствія Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства, Оберъ-Бергъ-Гауптманъ 4-го класса *Кларкъ*; Членъ Совѣта, учрежденнаго при Главноначальствующемъ надъ Почтовыми Департаментомъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Ганъ*; Членъ Совѣта Министерства Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Кушелевъ-Безбородко*; Директоръ Механическаго отдѣленія Военнаго Топографическаго Депо, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Рейсигъ*; Главный Врачъ при С. Петербургскомъ Училищѣ ордена *Св. Екатерины*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Докторъ *Блюмъ*, и Управляющій Лабораторіею Департамента Горныхъ и Соляныхъ Дѣлъ, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковникъ *Соболевскій*. (С. II.)

— Высочайшею Грамотою, 18-го Апрѣля, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Владиміра 2-й степени*, Шталмейстеръ и почетный Опекунъ Графъ *Віельгорскій*.

— Помощникъ Статсъ-Секретаря Государственнаго Совѣта, Надворный Совѣтникъ Баронъ *Гревеницъ*, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Анны 2-й степени*.

— Оберъ-Контролеру Министерства Императорскаго Двора, Статскому Совѣтнику *Барцову*, Начальнику Отдѣленія Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства 5-го класса *Сытенкъ*, Правителю Канцеляріи онаго же Департамента 6-го класса *Петровскому*, и Начальнику Отдѣленія Инспекторскаго Департамента Военнаго Министерства 6-го класса *Стражевскому*, Всемилостивѣе пожаловано въ вѣчное и потомственное владѣніе: первому двѣ тысячи пять сотъ, второму тысяча, а послѣднимъ по шести сотъ десятины земли. (С. В.)

— 15-го числа с. м., Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій Графъ *Паскевичъ-Эриванскій*, выехалъ изъ здѣшней столицы въ Варшаву. (Р. II.)

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Императорской Академіи Наукъ, подкрѣпленному ходатайствомъ Его Свѣлости Князя *Меншикова*, Высочайше повелѣть соизволилъ Морскому Министерству, предоставить въ распоряженіе Академіи не большое военное судно, съ нужнымъ экипажемъ, для отправленія экспедиціи къ берегамъ Лапландіи и Новой Земли, которые еще не были посѣщены ни однимъ естественнымъ испытателемъ. — Эта экспедиція, которой главный цѣль есть, сколь возможно полное изслѣдованіе гипербореической Флоры и Фауны, отправится изъ Архангельскаго порта въ Іюль мѣсяцъ, и будетъ состоять подъ начальствомъ искуснаго Офицера Корпуса Флотскихъ Штурмановъ, Г. *Цивольки*, которому Географія уже обязана съемкою большей части восточнаго берега этого острова, начиная съ пролива, извѣстнаго подъ названіемъ *Маточкина Шара*, и до 75-го градуса широты, равно какъ и обоихъ береговъ означеннаго пролива. Г. *Циволька* уже отправился въ Архангельскъ, чтобы

Докторъ *Флотты*, Речыivisty Радѣца Стану *Hassing*; За-
рządający Kancellaryą Jenerał-Hidrografa Głównego
Sztabu Morskiego, Jenerał-Major *Willamow*; Ober-
Kwatermistrz Oddzielnego Korpusu Wewnętrzney Stra-
ży, Jenerał-Major *Waszulin*; Okręgowy Jenerał 3-go
Okręgu Oddzielnego Korpusu Wewnętrzney Straży, Je-
nerał-Major *Lewental*; Naczelnik Mennicy, Korpusu
Inżynierów Górniczych Jenerał-Major *Ellers*; wysta-
jący przy Cesarzkiej Woyskowej Akademii, Jenerał-
Major Artylleryi Baron *Medem*; Sprawujący obowiąz-
zek Nowogrodzkiego Cywilnego Gubernatora, Jenerał-
Major *Sukowkin*; S. Petersburski Gubernator Cywilny,
Reczywisty Radzca Stanu *Zemczuznikow*; Dyrektor
Departamentu Poczt, Reczywisty Radzca Stanu *Kri-
woszapkin*; Zarządający Sprawami Komitetu Ministrów,
Reczywisty Radzca Stanu, Sekretarz Stanu *Bachtin*
tegoż orderu 2-go stopnia; Zarządający I-m Okrę-
giem Dróg Kommunikacyi, Korpusu Inżynierów Dróg
Kommunikacyi Jenerał-Major *Sotowjew*; Pełnomo-
cnik w Karlsruhe, Reczywisty Radzca Stanu Ba-
ron *Moltke*; Vice-Dyrektor Inspektorskiego Departa-
mentu Ministerium Morskiego, Kapitan 1-szej rangi
Lermantow; Pomocnik Jenerałnego Sztabu-Doktora Floty,
Radzca Stanu *Lang*; wykładowcy matematykę Je-
go Cesarzkiej Wysokości Wielkiemu Xiążęciu Na-
stępcy Cesarzawiczowi, Radzca Stanu *Kollins*; Do-
wódzca Sestrotzeckiey fabryki broni, Jenerał-Major
Mazaraki, Członek Ogólnego Urzędu Departamentu
Woyskowych Osiedleń Ministerium Woyny, Ober-
Berg-Hauptman 4-tey klasy *Klark*; Członek Rady, u-
stanowionej przy Głównozarządzającym Pocztowym De-
partamentem, Reczywisty Radzca Stanu *Han*; Członek
Rady Mini-terium Skarbu, Reczywisty Radzca
Stanu Hrabia *Kuszelew-Bezborodko*; Dyrektor Oddzia-
łu Mechanicznego Woyskowego Topograficznego De-
po, Reczywisty Radzca Stanu *Reissig*; Główny Me-
dyk przy S. Petersburskiej Szkole orderu *Sw. Kata-
ryny*, Reczywisty Radzca Stanu Doktor *Blum*, i Za-
rządający Laboratorium Departamentu Górniczych i
Solnych Robot, Korpusu Inżynierów Górniczych Pół-
kownik *Sobolewski*. (P. P.)

— Przez Najwyższy Dyplomat, 18-go Kwietnia, Naj-
łaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Wło-
dzimierza 2-go stopnia*, Koniuszy i Honorowy Opie-
kun Hrabia *Wielhorski*.

— Pomocnik Sekretarza Stanu Rady Państwa, Radz-
ca Dworu Baron *Grewenitz*, Najłaskawiey mianowa-
ny Kawalerem Orderu *Sw. Anny 2-go stopnia*.

— Ober-Kontrollerowi Ministerium Cesarzkiego Dwor-
u, Radzcy Stanu *Borszczowu*, Naczelnikowi Oddziału
Departamentu Woyskowego Osiedlenia Ministerium
Woyny, 5-tey klasy *Sytenkowski*, Rządzący Kancellaryi
tegoż Departamentu, 6-tey klasy *Pietrowskiemu* i Na-
czelnikowi Oddziału Inspektorskiego Departamentu Mi-
nisterium Woyny, 6-tey klasy *Strazewskiemu*, Naj-
łaskawiey nadano na wieczne i potomne władanie: pierw-
szemu dwa tysiące pięćset, drugiemu tysiąc, a ostatnim
po sześćset dziesięcin ziemi. (G. S. P.)

— Dnia 15-go ter. miesiąca, Głównodowodzący Dzia-
łającą Armią, Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszaw-
ski, Hrabia *Paskiewicz Erywański*, wyjechał z tutey-
szej Stolicy do Warszawy. (Rus. In.)

— Cesarz Jego Mość, po najuniższém przedsta-
wieniu Cesarzkiej Akademii Nauk, wspartém stara-
niem Jasnie Oświeconego Xięcia *Menszikowa*, Najwy-
ższ rozkazać raczył Ministerium Morskiemu, oddać pod
rozporządzenie Akademii nie wielki wojenny okręt, z
potrzebnym ekwipażem, dla odbycia wyprawy do brze-
gów Laponii i Nowey-Zemli, które nie były jeszcze
odwiedzane przez żadnego Naturalistę. — Wyprawa ta,
której głównym jest celem, ile można, zupełne pozna-
nie Hipperboreyskiej Flory i Fauny, wypłynie z por-
tu Archangelskiego w Czerwcu, i będzie zostawała pod
dowództwem biegłego Oficera Korpusu Flotnych Sztur-
manów, P. *Ciwolki*, któremu Jeografia winna już jest
zdjęcie wielkiej części wschodniego brzegu tej wy-
spy, zaczynając od przesmyku znanego pod imieniem
Matoczki Szara, i do 75 stopni szerokości, równie ja-
ko i obu brzegów pomienionego przesmyku. P. *Ciwolka*
wyjechał już do Archangelska, dla wybrania tam ekwi-
pażu. Poruczone mu także nająć obszerny okręt,
z rodzaju tych, które są używane przez rybaków do po-

набрать тамъ экипажъ. Ему также поручено нанять болѣе обширное судно, изъ рода тѣхъ, которыя употребляются промышленниками при ловѣ моржей. Если это ему удастся, то Г. Беръ, который первый обратилъ вниманіе Академіи на пользу подобной экспедиціи, намѣревается присоединиться къ ней, въ надеждѣ, что ему можно будетъ наблюдать у береговъ Лапландіи развитіе (évolutions) колючихъ животныхъ-растений и другихъ водныхъ животныхъ, и, можетъ быть, представится случай произвести разсѣченіе кита, потому что эти животныя иногда выбрасываются на тамошніе берега. Во всякомъ случаѣ, присутствіе Г. Бера будетъ содѣйствовать къ полнѣйшему достиженію первоначальной цѣли экспедиціи, состоящей въ собраніи всѣхъ могущихъ встрѣтиться произведеній Естественной Исторіи, и въ производствѣ физическихъ наблюденій. Смѣта расходовъ экспедиціи представлена была Г. Министру Народнаго Просвѣщенія, который разрѣшилъ обратить этотъ расходъ на счетъ экономической суммы Академіи. Экспедиція должна продолжаться четыре мѣсяца или полгода. Академія не замедлитъ сообщить публикѣ результаты, которые представитъ эта экспедиція. (Сѣв. Пг.)

— Изъ Юрбурга отъ 29 Апрѣля пишутъ: „Рѣка Нѣманъ очистилась здѣсь отъ льда 2 Апрѣля, тѣлымъ мѣсяцемъ позже противъ прошлаго года; разлитіе воды было несравненно болѣе обыкновеннаго, такъ, что до 20 Апрѣля не было никакого судоходства, а съ этого числа начали проходить вверхъ по рѣкѣ Нѣману къ г. Ковно пустопорожніе боты, для навозки сырыми продуктами и другими кладами. Со стороны Гродно прѣшло до сихъ поръ въ Пруссію по Нѣману слишкомъ двадцать плоскодонныхъ судовъ (называемыхъ здѣсь витинами), съ зерновымъ хлѣбомъ и льнянымъ сѣмнемъ; другаго груза не было.

По причинѣ столь поздняго открытія навигаціи, въ теченіи Марта мѣсяца и до послѣднихъ чиселъ Апрѣля, чрезъ Юрбургскій пунктъ не было почти никакихъ транспортовъ съ товарами и торговля оставалась въ бездѣйствіи.“ (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Германія.

Баденъ-Баденъ, 17-го Мая.

Въ послѣдній понедѣльникъ, какъ въ день тезоименитства нашей Владѣтельной Герцогини, Ея Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ и Принцъ Адальфъ Виртембергскій, который пробудетъ здѣсь нѣсколько недѣль, приглашены Ею Кор. Высоч. Великимъ Герцогомъ на обѣдъ въ Эберштейнъ. Многія особы изъ свиты Великаго Князя, Министры и знатныя лица, между прочими Медицинскій Совѣтникъ Др. Гуггертъ, имѣли честь также тамъ обѣдать. Столъ былъ приготовленъ на 40 особъ; многіе члены Герцогскаго дома участвовали въ празднествѣ. Высokie Гости поздно возвратились домой.

Франкфуртъ на М., 20-го Мая.

Сегодня предъ полуд. Ландграфъ Фридрихъ Гессенскій родившійся 1747 скончался на 90 г. жизни.

— Сегодня вполдень прибылъ сюда Герц. Броли; онъ нездоровъ и потому не выѣхалъ. — Завтра отправляется въ Фульду.

— Графъ Антони вчера вечеромъ изъ Парижа сюда прибылъ. Сегодня обѣдалъ у Г. Ротшильда. Онъ развѣ чрезъ нѣсколько дней отправится въ дальнѣйшій путь. (A.P.S.Z.)

Пруссія.

Берлинъ, 23-го Мая.

Вчерашняго дня на пространствѣ между Шарлоттенбургомъ и Шпандау, войска гвардіи дѣлали полевые маневры, на которыхъ корпусъ съ этой стороны командуемъ былъ Генераль-Лейтенантомъ Е. К. Высоч. Принцомъ Карломъ, непріятельскій же Генераль-Лейтенантъ, Графомъ Бранденбургомъ. Первый состоялъ изъ 16 баталіонъ, 12 эскадръ, 6 легкихъ и 10 батарейныхъ орудій; другой изъ 18 батал. 12 эскадръ, 6 легкихъ и 14 батарейныхъ орудій.

— Ея Кор. Высоч. Великая Наслѣд. Герцогиня и ея Высоч. Принцесса Елена Мекленбург-Шверинская, 21-го ч. с. м. утромъ изъ Веймара прибыли въ Эрфуртъ, и пробывъ здѣсь нѣсколько времени, отправились въ дальнѣйшій путь во Францію. — Князь Федоръ Голицынъ прибылъ сюда изъ Неаполя. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 16-го Мая.

Аббатъ Кювье родственникъ извѣстнаго ученаго сего имени, какъ слышно будетъ вѣнчать Герцо-

фову кони морскихъ. Если му się uda, tedy P. Ber, który pierwszy zwrócił uwagę Akademii na korzyść podobnej wyprawy, ma zamiar przyłączyć się do niej, w nadziei, iż będzie mógł obserwować u brzegów Laponii rozwinienie (évolutions) kolczastych zwierzokrzwów i innych wodnych zwierząt, a może też podać się sposobności zrobienia dyssekcji wieloryba, które bywają niekiedy wyrzucane na tamtejsze brzegi. W każdym razie obecność P. Ber przyłoży się do zupełniejszego osiągnięcia głównego celu wyprawy, zebrania wszystkich mogących się znaleźć płodów Historii Naturalnej i robienia fizycznych postrzeżeń. Wyliczenie kosztów wyprawy przedstawione było P. Ministrowi Narodowego Oświecenia, który dozwolił uskutecznić ten wydatek na rachunek ekonomicznej summy Akademii. Wyprawa ma trwać cztery miesiące albo pół roku. Akademia nie zaniecha udzielić publiczności wypadków, jakie się otrzymają z tej wyprawy. (P. P.)

— Z Jurborga pod dniem 29-tym Kwietnia donoszą: „Rzeka Niemen oczyściła się tu od kry 2-go Kwietnia, o cały miesiąc później od roku przeszłego; wylanie wody było daleko większe od zwyczajnego tak, że do 20-go Kwietnia nie było żadnego spławu, a od tego czasu zaczęły przechodzić w górę Niemnem do m. Kowna próżne łodzie, dla naładowania surowemi produktami i innemi ładunkami. Od Grodna przeszło dotąd do Pruss więcej dwadziestu płaskich statków, (nazywanych tu wicinami), ze zbożem i lnianem siemieniem; innego ładunku nie było.

Z przyczyny tak późnego rozpoczęcia żeglugi, przez cały Marzec i do ostatnich dni Kwietnia, przez punkt Jurborgski żadnych prawie nie było transportów z towarami, i handel zostawał w nieczynności.“ (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Niemcy.

Baden-Baden, 17 Maja.

W ostatni poniedziałek jako w dzień Imienin naszej Xiężnej Panującej, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI Xiążę Rossyjski MICHAŁ i Xiążę Adam Wirtemberski, który zabawi tu kilka tygodni, zaproszeni byli przez J. Kr. Wys. Wielkiego Xięcia na obiad do Eberstein. Wiele osób z orszaku Wielkiego Xięcia, Ministrowie i znaczniejsze osoby, między którymi i Radzca Medyczny Dr. Guggert, mieli szczęście również tam obiadować. Stół był urządzony na 40 osób. Wielu członków Wielkoxiążęcego domu, znajdowało się na tej uroczystości. Późno dopiero Wysocy goście powrócili do domu.

Frankfort nad Menem, 20-go Maja.

Dzisiaj przed południem Landgraf Fryderyk Heskki urodzony w 1747, a zatem mając lat 90 wieku, zakończył życie.

— O południu przybył tu dzisiaj Xiążę Broglie; jest nieco niezdrowy i dla tego nie wyjechał. — Jutro rano Xiążę wyjeżdża do Fuldy.

— Hrabia Appony wczora wieczorem z Paryża tu przybył. Dzisiaj obiadował u P. Rothschild. Dopiero za dni kilka przedsięwzięcie dalszą podróż. (A.P.S.Z.)

P R U S S Y.

Berlin, dnia 23 Maja.

Wczora przez wojska gwardyi na przestrzeni między Charlottenburg a Spandau, wykonane zostały obróty polowe, na których, korpus z jednej strony dowodzony, był przez Jenerał-Porucznika J. Kr. Wys. Xięcia Karola, nieprzyjacielski zaś przez Jenerał-Porucznika Hrabiego Brandenburg. Pierwszy składał się z 16 batalionów, 12 szwadronów 6 lekkich i 10 ciężkich dział; ostatni zaś z 18 batalionów, 12 szwadronów, 6 lekkich i 14 ciężkich dział.

— Jey Kr. Wys. Wielka Xiężna wdowa i Jey Wys. Xiężniczka Helena Meklenburg-Szweryńscy, d. 21 ter. m. rano, jadąc z Weymaru przybyły do Erfurtu i po krótkim pobycie przedsięwzięły dalszą podróż do Francyi. — Xiążę Teodor Galicyn przybył tu z Neapolu.

(A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 16-go Maja.

Słychać, iż Pastor Cuvier, krewny sławnego uczonego tegoż nazwiska, będzie dawał ślub Xięciu Orle-

га Орлеанскаго съ Принцессою Еленою Мекленбург-Шверинскою, по протестантскому обряду.

— Все содержимые в Клерво политическіе осужденные, не исключая тѣхъ, которые въ тоже время были приговорены за преступленія или погрѣшности лично или имуществомъ, въ слѣдствіе амнистіи получили свободу.

— *Indicateur de Bordeaux* отъ 13 ч. содержитъ слѣдующее: „Можемъ увѣрить, что изъ Парижа получено повелѣніе, препроводить Г-ну *Пейронне* распоряженіе о амнистіи. Сіи повелѣнія изданы въ пользу Гг. *Шантелоза* и *Гернонъ де Ранвилля*. Что касается Гг. *Госсе*, *Монтбелль* и *Капелль*, то они причислены къ осужденнымъ къ безчестнымъ казнямъ, и потому до сихъ поръ не получили прощенія.“

— Завтра ожидаютъ въ *Монитеръ* Королевскаго распоряженія, по коему все осужденные за ослушаніе Парижскіе національные гвардейцы, получатъ облегченіе.

— Пишутъ изъ Боннъ, что Бей *Юссуфъ* вскорѣ предприметъ путешествіе во Францію. Говорятъ, что онъ приглашенъ Французскимъ Правительствомъ чтобы дать объясненіе о состояніи Константинопольской провинціи.

— Принцъ Людвигъ *Бонапарте* 5 Апрѣля прибылъ въ Нью-Йоркъ.

— Выходящій въ Кадиксъ жур. *el Tiempo* увѣдомляетъ, что въ Могеръ задержаны двѣ osoby, изъ коихъ одна, какимъ то солдатомъ признана за *Донъ-Мигуэля*. (?)

17-го Мая.

Вчера Король въ сопровожденіи своихъ Адъютантовъ и Генерала *Пажоль*, отправился въ Версаль и осматривалъ тамошній музей. На дворѣ замка стояли воспитанники военной школы изъ Ст. Сиръ, ожидающіе Е. Велич. Король осматривалъ ихъ, велѣлъ маршировать и общалъ имъ въ знакъ своего удовольствія, штандаръ, котораго уже они такъ давно просили. Общаніе сіе принято съ громкимъ восклицаніемъ: *Да здравствуетъ Король!* Е. Велич. самъ разводитъ потомъ воспитанниковъ въ музей, и обращалъ ихъ вниманіе на особенные предметы. Вечеромъ возвратился въ Парижъ.

— Король пожаловалъ Герцогу *Шоазелю* великій крестъ Почетнаго Легіона, и собственноручно подалъ знаки оного.

— Графъ *Аппони* вчера съ своею фамиліею оставилъ Парижъ и возвратится сюда развѣ въ Сентибрѣ.

— Прощеніе находящихся подъ арестомъ, національных гвардейцевъ подтверждается *Монитеръ* сообщаетъ сегодня слѣдующее: „По ходатайству Маршала *Лобо*, начальника національной гвардіи Сенскаго Департ., Король отменилъ все наказанія постановленныя военнымъ совѣтомъ и все наступившія до 16 Мая сего года. Король приказалъ распространить сіе прощеніе на всехъ національных гвардейцевъ Королевства.“

— Въ письмѣ изъ Байонны отъ 13 Мая содержится: „Ночью съ 11-го на 12-е ч. Инфантъ *Донъ Себастьянъ*, съ 16 баталіонами оставилъ Гернани; между тѣмъ не извѣстно, обратился ли онъ въ Наварру или Витторію. Оріаменди и Гернани защищаемы теперь только 10-ю баталіонами подъ начальствомъ *Гвибелалда*, и *Эспартеро* могъ бы теперь взять оба города не встрѣчая значительнаго сопротивленія, если бы только выступленіе Карлистовъ не было военною уловкою. — Изъ Пампелоны отъ 10-го ч. увѣдомляютъ, что Генераль *Ирибарренъ* не смотря на худую погоду, со всемъ своимъ войскомъ вступилъ въ Пуэнта ла Рейна. — По извѣстіямъ изъ Санъ-Себастьяна отъ 12-го ч., туда прибылъ Англійскій корабль съ пулями разныхъ родовъ и большимъ количествомъ пороха. Раненыхъ, и больныхъ отправили въ Вильбао.“

— Вообще удивляются, почему Правительство не велѣло еще публиковать о взятіи *Эспартерою* Гернани, ибо частныя письма съ границъ на счетъ сего происшествія не оставляютъ никакого сомнѣнія.

Парижъ 17 Мая. Спѣшу воспользоваться еще сію ночь представившимся мнѣ чрезвычайнымъ обстоятельствомъ; сообщая вамъ все полученныя сегодня телеграфическія депеши, которыхъ очень неблагопріятны для Карлистовъ, потому что сегодняшніе вечерніе журналы еще ихъ не напечатали. Онъ слѣдующаго содержанія: „*Байонна 16 Мая.* Инфантъ 14-го ч. утромъ съ 4 эскадронами стоялъ при Гуарте Арагиль; 11 баталіоновъ съ 9 орудіями осаждали Этшарри и Арбису. Вице-Король освѣдомленный о движеніяхъ Инфанта, находился въ сей день въ Пуэнта ла Рейна и открылъ сношенія съ Генераломъ *Суеренсомъ* въ Логронью. — 15-го ч. *Эспартеро* завладевъ Астигаррагою, Гернани, Урїета и Андоайнъ. Его увѣдомили, что Христиносскій корпусъ изъ Витторіи взялъ приступомъ *пасеажъ* при Арлабанъ. Сегодня Гене-

анскому зъ Хігѣнничка *Хеленъ Мекленбургскъ*, подлуг обрѣду Протестантскаго.

— Все политическіе осужденіи, которые арестованы были въ *Clairvaux*, не вымывая и тѣхъ, которые въ одномъ часѣ за преступства или уchyбленія, сказаны были особіе или маіаткіемъ, skutkiem amnestyi, znowu otrzymali wolność.

— *Indicateur de Bordeaux* под d. 13 zawiera, co następuje: „Możemy zapewnić, iż z Paryża otrzymano rozkaz, ażeby niezwłocznie przestać P. *Peyronnet* rozporządzenie o amnestyi. Amnestya także udzieloną została Panów *Chantelauze* i *Guernon-de-Ranville*. Co się tyczy PP. *Haussez*, *Montbell* i *Capelle*, są oni policzeni do osądzonych in contumaciam, i dla tego dotąd nieobjęci jeszcze amnestyą.“

— Spodziewają się jutro w *Monitorze* Królewskiego rozporządzenia, przez które mają być ulaskawieni wszyscy za uchybienie karności, skazani Paryżczy gwardziści narodowi.

— Donoszą z Bonv, że Bey *Jussuf*, przedsięwzie wkrótce podróż do Francyi. Mówią, iż został powołany przez Rząd Francuzki dla udzielenia objaśnień o stanie prowincyi Konstantyny.

— Xiążę *Ludwik Bonaparte* d. 5 Kwietnia przybył do Nowego-Jorku.

— Wychodzący w Kadyksie dziennik *el Tiempo* donosi, że w Moguer aresztowano dwie osoby, z których jedna przez pewnego żołnierza, uznana została za *Don Miguela*. (?)

Dnia 17.

Wczora Król w towarzystwie swoich Adjutantów i Jenerała *Pajol* udał się do Versaillu i oglądał tameczne Muzeum. Na dziedzińcu zamkowym wystawieni byli wychowawcy szkoły wojskowej w St. Cyr, którzy oczekiwali J. Kr. Mości. Król czynił z nimi cwičenja, karał przeciągać przed sobą i obiecał im na znak swojego zadowolenia, chorągiew, o którą już od dawnego czasu prosili. Obietnica ta przyjęta była z głośnym okrzykiem: *Niech żyje Król!* Jego Kr. Mość oprowadzał potem sam wychowawców w muzeum i zwracał ich uwagę na szczególne przedmioty. Wieczorem Król powrócił do Paryża.

— Król udzielił Xięciu *Choiseul* wielki krzyż orderu Leg i honorowej i wręczył mu własnoręcznie insygnia tegoż orderu.

— Hrabia *Appony* wczora ze swą famiłą opuścił Paryż i dopiero we Wrześniu tu powróci.

— Ulaskawienie znajdujących się w areszcie gwardzistów narodowych potwierdza się. *Monitor* donosi dzisiaj co następuje: „Na prośbę Marszałka *Lobau*, dowódcy gwardyi narodowej departamentu Sekwany, Król darował wszystkie kary, postanowione przez Sąd wojenny i wszystkie nastate do d. 16 Maja ter. roku. Król rozkazał, to uwolnienie od kary, rozciągnąć na wszystkich gwardzistów narodowych Królestwa.“

— W liście z Bayonny pod d. 13 Maja czytamy: „W nocy z d. 11 na 12, Infant *Don Sebastian* w 16 batalionow opuścił Hernani; tymczasem niewiadomo, ażeby się on udał do Nawarry lub Vitorii. Oriamendi i Hernani bronione są teraz tylko przez 10 batalionów pod dowództwem *Guibatalde*, i *Espartero*, nie napotykając znacznej oporu, mogły wziąć teraz oba miasta, jeśliby tylko odwrót ten Karolistów nie był podstępem wojennym. — Z Pampelony pod d. 10 donoszą, że Jenerał *Iribarren*, pomimo złej pogody, z całym wojskiem, zostając pod jego komendą, wtargnął do Puente de la Reyna. — Podług wiadomości z St. Sebastian pod d. 12, przybył tam statek Angielski z kulami wszelkiego rodzaju i wielką ilością prochu. Ranionych i chorych wysłano do Bilbao.“

— Dziwią się powszechnie, że Rząd nie jeszcze nie kazał ogłaszać o wzięciu Hernani przez *Espartera*, gdyż listy prywatne od granic żadnej prawie nie zostawiają wątpliwości o tym wypadku.

Paryż 17 go Maja. Pośpieszam korzystać ze zdarzonej jeszcze tej nocy okoliczności, udzielając W Panu wszystkie otrzymane dzisiaj depesze telegraficzne, które są bardzo niepomyślne dla Karolistów, żadne bowiem dzisiaj dzienniki wieczorne jeszcze ich nie umieściły. Depesze te są następujące. „*Bayonna 16 Maja.* Infant d. 14 rano, ze 4-ma szwadronami stał przed Huar-te - Araguil; 11 batalionów z 9 działami oblegali Etcharty i Arbizu. Vice-Król zawiadomiony o poruszeniach Infanta, znajdował się tego dnia w Puente-la-Reyna i otworzył komunikacyę z Jenerałem *Suerens* w Logroño. — D. 15 *Espartero* opanował Astigarraga, Hernani, Urieta i Andoain. Doniesiono mu, że Karpus Krystynowski z Vitorii, szturmem zdobył przechoł pod Arlaban. Dzisiaj Jenerał *Evans* postępuje na Irun, dokąd się cofnęła załoga z Oyarzun.

ралъ *Эванс* идетъ на Ирунъ, куда обратился Оярзунскій гарнизонъ. Христиносы появились на возвышенностяхъ между Оярзуномъ и Ируномъ. Съ Карлистскихъ укрѣпленій открыли пальбу. — Наши войска разставлены на всей линіи. — *Байонна 17 Мая въ 11½ час. утра.* Командиръ 20 военной дивизіи къ Военному Министру. Генераль *Эванс* вчера около полудня напалъ на Ирунъ, который сегодня утромъ еще сильно защищался. Укрѣпленія еще не взяты; это отчаянное сопротивление, ибо Карлистамъ закрыты все выходы. На требование Генерала *Эванса* принять его раненыхъ, я послалъ циркулярниковъ изъ своей дивизіи. Я устроилъ полевой лазаретъ, и изъ Байонны послалъ все нужныя для лазарета припасы. Инфантъ 15-го ч. стоялъ близъ Эстеллы, *Иррибаренъ* въ Пуэнта ла Рейна въ связи съ Логроною и Витторією. — *Въ 1 часу.* *Эванс* велѣлъ вывести изъ Ируна женщинъ и дѣтей. Защищеніе продолжается упорно. *Эспартеро* осаждаетъ ГERNANI. — *Въ 5 час. по полудни.* Съ 11 час. Англичане взяли укрѣпленія и двѣ трети Ируна. 13 орудій досталось имъ. Не смотря на то, что Генераль *Эванс* велѣлъ брать въ плѣнъ, солдаты огорченные сильнымъ сопротивленіемъ не давали пардона. Только около 30 плѣнныхъ отведено въ... "Отъ наступившей ночи депеша здѣсь прервана. Извѣстія сѣ естественнo болѣшую возбуждали радость между приверженцами Королевы, и это также важно потому, что взятіемъ Ируна, ГERNANI и линіи Арлабанской, Карлисты почти совершенно отрѣзаны отъ Французскихъ границъ. Впрочемъ должно еще ожидать донесеній противной партіи. Побѣда Христиносовъ весьма желательна для нынѣшняго Французскаго Кабинета, ибо онъ съ каждымъ днемъ все болѣе отступаетъ отъ системы прежняго управленія. Стремленіе воды склоняетъ теперь явно корабль Государства къ лѣвой сторонѣ. Еслибъ только не попалъ онъ на скалу! Г. *Тьерсъ* третьяго дня въ первый разъ съ давняго времени, опять имѣлъ у Короля аудіенцію. Вступленіе его въ кабинетъ кажется не скоро наступитъ, потому, что онъ скоро поѣдетъ въ Италію для поправленія здоровья жены своей. — Приготовленія къ принятию Принцессы *Елены* заставляютъ думать о большихъ празднествахъ; Парижскій муниципалитетъ опредѣлилъ на издержки миллионъ. Герцогъ *Броли* отправился сегодня въ Фульду.

18-го Мая.

Гг. *Файнъ*, *Гурго* и *Колберъ*, первый Секретарь и два другіе Адъютанта Короля, и Военный Министръ Генераль *Бернаръ*, отъ своего имени и отъ имени 20 другихъ особъ, подали Депутатовъ Палаты прошеніе, въ которомъ требуютъ уплаты суммы 2-хъ милл. франковъ, которые имъ подарилъ *Наполеонъ* въ 1814 году. Они приводятъ въ доказательство, что по трактату 11 Апрѣля 1814 подписанному Австрією Россією и Пруссією съ одной и уполномоченными *Наполеона* съ другой стороны, Императору предоставлено раздѣлить сумму въ 2 мил. фран. въ видѣ милости. Просищіе утверждаютъ теперь и доказываютъ, что *Наполеонъ* назначилъ раздѣлять имъ сію сумму. Хотя помянутый трактатъ не подписанъ Французскими уполномоченными, однако члены провизорскаго правленія утвердили оный. Прошеніе сіе также скрѣплено мнѣніемъ трехъ подписавшихся Адвокатовъ, въ числѣ коихъ Г. *Дюпенъ* Президентъ Палаты Депутатовъ.

— Сегодня предъ полуднемъ получено по телеграфу извѣстіе о взятіи Ируна 17 ч. въ часъ по полудни. Городъ ограбленъ и 2,000 солдатъ гарнизона изрублены. Правительство будто также получило уже извѣстіе о взятіи Фуэнтарабіи. О планахъ Инфанта *Донъ-Себастьяна* ничего не извѣстно.

— Жур. *Commerce* сообщаетъ: „Говорятъ, что Правительство получило извѣстіе, что Португальскій легіонъ въ Сѣверной Испаніи овладѣлъ Сальватьерро и что сія побѣда принудила Конституціонистовъ Инфанта сдѣлать движеніе для прикрытія Эстеллы. Не полагаясь на сіе извѣстіе, замѣтимъ однако, что конституціонная армія завладѣвъ ГERNANI, Ируномъ и Арлабанскою линією имѣетъ всю почти Гвипускоа, гдѣ Карлисты два уже года неограниченно господствовали. Но впрочемъ должно опасаться, что тогда какъ Инфантъ дѣйствуетъ на восточной сторонѣ, Карлистская экспедиція можетъ пойти на западную сторону чрезъ Эбро.“ (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ. 19-го Мая.

Третьяго дня въ Ст. Джемскомъ дворцѣ происходилъ Капитулъ военнаго ордена *Бани*, въ которомъ Генераль *Лейтенантъ Брисбенъ* и Лордъ *Донъ* наименованы Кавалерами Великаго Креста и Полковникъ *Герднеръ* Командоромъ, а также Капитулъ ордена Св.

Крystynіи показали сѣ на wzgórzachъ między Oyarzun a Irun. Reduty Karolistowskie dały ognia. — Wojska nasze wystąpiły na całej linii. — „Bayonna 17 Maja o pół do 12 przed połud. Dowódca 20 dywizyi woyskowej do Ministra Woyny. Jenerał *Evans* wczora około południa uderzył na Irun, które jeszcze dzisiaj rano z zawziętością się bronilo. Reduty jeszcze nie wzięte; jest to rozpaczliwy opór, gdyż Karolistom zamknięto wszystkie wyjscia. Na żądanie Jenerała *Evans*, ażeby zabrać jego ranionych, posłałem chirurgów z mojej dywizyi. Urządziłem lazaret polowy, i z Bayonny wysłałem potrzebne lazaretowe rzeczy. Infant d. 15 stał w blizkości Estelli, Irribaren w Puenta la Reyna w związku z Logroño i Wittoryą. — O godz. 1. Evans kazał wyprowadzić z Irun kobiety i dzieci. Obrona trwa upornie. *Espartero* oblega Hernani. — O godz. 5-tej po południu. O godzinie 11 Anglicy wzięli reduty i dwie trzecie Irun. 13 dział dostało się w ich ręce. Pomimo to, że Jenerał *Evans* kazał brać w niewolę, żołnierze, rozjątrzeni mocnym oporem niedawali zgoda pokoju. Tylko około 30 wziętych w niewolę odprowadzono do...” Z przyczyny zapadłego zmroku depesza tu przerwana. Wiadomości te naturalnie wzbudziły wielką radość pomiędzy stronnikami Królowey, a niemniej i to jest rzeczą ważną, że przez wzięcie Hernani, Irunu i linii od Orlaban, Karoliści całkiem prawie są odcięci od granic Francuzkich. Lecz w tym względzie uczę doświadczenie, iż pierwey, nim można sądzić, potrzeba oczekiwać doniesień przeciwnego stronnictwa. — Zwycięstwa Krystynistów bardzo są pożądane dla teraźniejszego gabinetu Francuzkiego, gdyż ten coraz więcej odstępuje od systematu poprzedniego. Rząd jawnie teraz pędzi nawę Państwa ku lewej stronie. Bodayby nie trafił na skały! P. *Thiers* wczora poraz pierwszy od dawnego czasu, znowu miał u Króla posłuchanie. Lecz wejście jego do gabinetu zdaje się zbyt jest oddalone, gdyż on wkrótce zamysła przedsięwziąć podróż do Włoch, w celu poprawienia słabego zdrowia swej żony. — Przygotowania do przyjęcia Xieźniczki *Heleny*, każą wnosić o wspaniałych uroczystościach; Muncypalność Paryża uchwaliła na koszt 1 million fr. Xiaże *Broglie* wyjechał dzisiaj do Fuldy.

Dnia 18.

PP. *Fain*, *Gourgaud* i *Colbert*, pierwszy Sekretarz a dwaj inni Adjutanci Króla, oraz Minister Woyny Jenerał *Bernard*, w imieniu własnem i w imieniu 20 innych osób podali do Izby deputowanych prośbę, w której żądają wypłaty 2 million. fr. darowanych im przez *Napoleona* w r. 1814. Przytaczają oni, iż przez traktat 11 Kwietnia 1814 podpisany przez Austryą, Rossyą i Prussy z jednej, a upęnomocnionych *Napoleona* z drugiej strony, Cesarzowi zostawiono było rozdzielić sumę 2 mill. fr. w sposobie gratyfikacyi. Proszący utrzymują i składają dowody, że *Napoleon* przeznaczył pomiędzy nich rozdzielić tę sumę. Chociaż pomieniony traktat nie był podpisany przez żadnego francuzkiego pełnomocnika, jednak członkowie Rządu tymczasowego utwierdzili go. Na prośbie tej, jest takż Konsultacya podpisana przez trzech Adwokatów, na czele których P. *Dupin*, Prezydent Izby Deputowanych.

— Dzisiaj przez telegraf otrzymano tu wiadomość o wzięciu Irun d. 17 o godz. 1 po południu. Miasto zostało zrabowane, a 200 żołnierzy zżatogi, wycięto. Rząd miał takż otrzymać już wiadomości o wzięciu Fuentarabia. O planach Infanta *Don Sebastian* nic jeszcze niewiadomo.

— W dzienniku *Commerce* czytamy: „Mówią, że Rząd otrzymał wiadomość, że legia Portugalska w Hiszpanii Północney opanovała Salvatierra, i że to zwycięstwo zmusiło Konstytucjonistów Infanta uczynić poruszenie dla zakrycia Estelli. Nie polegając na tej wiadomości, czynimy postrzeżenie, że wojsko konstytucyjne przez posiadanie Hernani, Irun i linii od Arlaban, stało się władcą całej prawie Guipuzkoi, gdzie od dwóch lat nieograniczenie panowali Karoliści. Zresztą zaś powinniśmy się lękać, ażeby wtenczas, gdy Infant *Don Sebastian* działa na stronie wschodniej, wyprawa Karolistowska nieprzesła na stronę zachodnią przez Ebro.“ (A.P.S.Z.)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 19-go Maja.

Zawczora Król w pałacu St. James miał kapitułę woyskowego orderu Łazielnego, na której Jenerał-Porucznik *Brisbane* i Lord *Downes* mianowani zostali kawalerami Wielkiego Krzyża, a Półkownik *Gardiner* Komandorem, oraz odbyła się kapituła orderu Sw.

Михаила и Георгія, въ коемъ наименованы кавалерами многие сухопутные и морскіе офицеры. Король давалъ потомъ Графу *Сбастиани* частную аудіенцію и представлялся Е. В-ву принадлежащій къ Французскому Посольству Висконтъ *Орнано*. Вчера было собраніе въ Ст. Джемскомъ дворцѣ, въ которомъ принимала опять Принцесса *Августа* въ мѣсто Королевы, которая впрочемъ столько уже поправилась, что за нѣсколько предъ симъ дней принимала въ Виндзорѣ посѣщенія.

— *Courier* опровергаетъ распространившійся здѣсь слухъ, что Лордъ *Пальмерстонъ* готовится къ войнѣ съ Соединенными Штатами.

— Комитетъ для сооруженія памятника въ честь Герцога *Веллингтона*, на дняхъ рѣшилъ изобразить его на конѣ и отдѣлку сей статуи поручилъ ваятелю Сирь Франциску *Шентрей*. (A.P.S.Z.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Прибывшій въ Лиссабонъ 2-го Мая изъ Анголы въ 90 и отъ острововъ Зеленаго Мыса въ 34 часа корабль, увѣдомилъ, что въ колоніяхъ большія происходятъ безпокойства. Говорили, что Ангола хочетъ освободиться отъ Португаліи и прибѣгнуть подъ покровительство Бразиліи. На островахъ Зеленаго Мыса жители не хотѣли принять новаго своего Губернатора и онъ принужденъ былъ вступить туда съ помощію военнаго шонера. Въ Мадерѣ гарнизонъ состоящій изъ 800 чел., 21-го Апрѣля покушался взбунтоваться, потому, что изъ жалованья ихъ по 6 пенсъ въ день хотѣли еще уменьшить четвертую часть, и они угрожали застрѣлить своихъ офицеровъ. Губернаторъ увѣривъ, что вычета никакого небудетъ, усмиривъ солдатъ. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Вѣнскіе журналы увѣдомляютъ изъ Константинополя отъ 3-го Мая: „28-го ч. прош. м. всѣ находящіеся здѣсь Визіири и Сановники отправились въ долину прѣсныхъ водъ, для изъясненія почтенія Султану предъ его отъѣздомъ, въ томъ мѣстѣ, гдѣ онъ перешелъ въ новоустроенный Кіоскъ. 29 ч. въ 10 час. утра оставилъ Султанъ резиденцію Бешикташъ и отправился на парадномъ своемъ суднѣ въ Буюклиманъ, выше Буюкдере, гдѣ ожидалъ Монарха фрегатъ, для переезда его въ Варну. Прибывъ въ Бальталиманъ, Е. Высоч. велѣлъ тамъ остановиться для посѣщенія стараго прежняго Сераскира, *Хозревъ Пашу*, потомъ предпринялъ дальнѣйшій путь, и часть Султанскаго гарема сопровождала Е. Высоч. до Буюкдере, а Паша и другіе сановники до Буюклимана. Среди грома пушекъ со всѣхъ батарей Босфора отплылъ фрегатъ, на средней коего мачтѣ помѣщенъ Султанскій штандаръ, въ сопровожденіи двухъ Австрійскихъ пароходовъ, которые для предосторожности присоединены были, на случай, еслибъ неблагоприятная погода затруднила ходъ фрегата. И въ самомъ дѣлѣ по совершеніи симъ послѣднимъ сначала въ часъ десяти морскихъ миль, при чемъ пароходы съ трудомъ могли слѣдовать за нимъ, наступила такая тишина, что должно было фрегатъ тянуть пароходами. По исчисленію Капитана, путь ускорился отъ сего 30 часами, и Е. Высоч. на другой день въ 2 час. по полудни прибылъ въ Варну. Султанъ лестно выражался на счетъ искусства Капитановъ Австрійскихъ пароходовъ и прибывъ въ Варну, послалъ Капитанъ Пашу къ нимъ для изъясненія имъ своего удовольствія. *Февзи Ахмедъ Паша* уже вчера на пароходѣ *Марія Доротея* возвратился въ сію столицу, куда также прибылъ и пароходъ *Фердинандъ I.* Султанскій Астрологъ, который предсказалъ, что въ день отъѣзда Е. Высоч. будетъ южный вѣтеръ, награжденъ по сему случаю украшеніемъ *Нишани Ифтигаръ*. (A.P.S.Z.)

Константинополь, 4-го Мая.

Императорско-Россійскій Посланникъ Г. Бутеневъ кажется отсрочилъ отъѣздъ свой въ отпускъ до возвращенія Султана.

— Письма отъ 19-го Апрѣля изъ лагеря при Таврисѣ увѣдомляютъ, что по повелѣнію заступающаго мѣсто *Ибрагима Пашы* въ Аданѣ и Алеппо учреждены карантинныя заставы, при коихъ должно выдерживать 14 дней по поводу моровой язвы. Это рѣшительно политическая выдумка, ибо во всей Сиріи нѣтъ нimalьшаго признака заразы. Изъ всего явствуетъ, что какіе то тайные виды причиною подобной мѣры.

— Замѣчено, что съ нѣкотораго времени вліяніе Лорда *Понсомби* при Портѣ увеличивается.

— Моровая язва еще не прекратилась ни въ столицѣ ни въ окрестностяхъ деревняхъ при каналѣ.

Яссы, 7-го Мая.

Сегодня прибылъ курьеръ изъ Галача съ увѣдомленіемъ, что Султанъ 1-го ч. выѣхалъ изъ Вар-

Михаила и Св. Jerzego, do którego policzono jako kawalerów wielu lądowych i morskich Oficerów. Król udzielił potem posłuchanie prywatne Hrabieму *Sebastiani*, a potem przedstawiony był J. Kr. Mości należący do Poselstwa Francuzkiego Vice-Hrabia *Ornano*. Wczora były pokoje w pałacu St. James, na których znowu przyjmowała Xiężniczka *Augusta* w miejscu Królowey, która jednak do tyła wyzdrowiała, iż przed kilką dniami przyjmowała wizyty w Windsor.

— *Courier* zaprzecza rozszerzoney tu pogłosce, że Lord *Palmerston*, gotuje się do wojny ze Stanami Zjednoczonemi.

— Komitet do wzniesienia monumentu na cześć Xięcia *Wellingtona*, postanowił w tym dniu, iż pomnik ten składać się ma ze statuy konney, którey wykonanie poruczone rzeźbiarzowi Sir *Francis Chantrey*. (A.P.S.Z.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

D. 2 Maja przybyły do Lishony okręt z Angoli w przeciagu 90, a od wysp Przylądka Zielonego w przeciagu 34 dni doniósł, że w koloniach panowała wielka niespokojność. Mówiono że Angola chce się oderwać od Portugalii i uciec się pod opiekę Brazylii. Na wyspach Przylądka Zielonego, mieszkańcy nie chcieli przyjąć nowego swojego Gubernatora, i dla tego z pomocą wojennego szoneru wylądować musiał. Na Maderze załoga z 800 ludzi, 21 Kwietnia zrobiła buntownicze poruszenie, gdyż z żołdu jej 6 pens na dzień, chciało ująć jeszcze część czwartą, przy czém zagrażała swym Oficerom zastrzeleniem. Przez zapewnienie, iż nie nastąpi żadne zmniejszenie, Gubernator znowu zdołał uspokoić żołnierzy. (A.P.S.Z.)

Т у р ц я.

Dzienniki Wiedeńskie donoszą z Konstantynopola pod d. 3 Maja: „D. 28 zesz. m. wszyscy obecni tu Wezyrowie i Dygnitarze udali się na dolinę wód słodkich, ażeby Sułtanowi, przybytemu tam do nowo-wybudowanego kiosku, złożyć hołd przed jego odjazdem. D. 29 o godz. 10 rano, opuścił Sułtan rezydencyą *Beschiktasz* i przedsięwziął podróż na paradyim swoim okręcie do *Bujukliman*, powyżej *Bujukdere*, gdzie oczekiwała na Monarchę fregata, dla przewiezienia go do Warny. Przybywszy przed *Baltaliman*, J. Wys. kazał się tam zatrzymać, dla odwiedzenia dawniejszego *Seraskiera Chosrew-Baszy*; udał się potem w dalszą drogę i część haremu Sułtańskiego przeprowadzała Jego Wysokość do *Bujukdere*, a *Baszowie* i inni *Dygnitarze* do *Bujukliman*. Szród huku dział okopow Bosforu, odplynęła fregata, na której srodnim maszcie powiewała chorągiew Sułtana, z towarzyszeniem dwóch statków parowych Austriackich, które przydane były na przypadek, jeśliby zła pogoda utrudzała płynienie fregaty. I w rzeczy samej, gdy ta ostatnia w przeciagu godziny odbyła 10 mil morskich drogi, przy czém parochody z trudnością mogły ją zgonić, nastąpiła taka cisza, iż fregata musiała być ciągnioną przez statki parowe. Podług wyliczeń Kapitana przyspieszono przez to drogę o 30 godzin i Jego Wys. nazajutrz o godz. 2 po południu przybył do Warny. Sułtan oświadczył się pochlebnie o biegłości Kapitanów Austriackich statków parowych i po przybyciu do Warny posłał *Kapudana-Baszę* do nich, dla wynurzenia im zadowolenia J. Wys. *Fewzi-Achmet-Pasza* wczora już na parochodzie *Maria Dorothea* powrócił do tей столицы, dokąd takż przybył i parochod *Ferdynand I.* Aстролог Султанскій, który przepowiedział, iż w dzień J. Wys. będzie wiatr południowy, otrzymał z tego powodu ozdobę *Nischani-Iftihar*. (A.P.S.Z.)

Konstantynopol, d. 4 Maja.

Posel Cesarско-Rossyyski P. *Buteniew* wstrzymał się podobno z odjazdem swoim za urlopem, aż do powrotu Sułtana.

— Listy pisane d. 19 Kwietnia z obozu pod *Tabris*, donoszą, że z rozkazu zastępcy *Ibrahima-Baszy*, założono w *Adana* i *Aleppo*, kwarantanny, z powodu morowego powietrza, z назначением 14-dniowej kontumacyi. Jestto postąpienie czysto polityczne, ponieważ w całej Syrii nie masz najmniejszego śladu zarazy. Widać ze wszystkiego, że jakieś utajone widoki, są podobnego urządzenia przyczyną.

— Zrobiono uwagę, że od niejakiego czasu, zwiększa się wpływ Lorda *Ponsomby* u Porty.

— Zaraza morowa nie ustala jeszcze, ani w stolicy, ani po okolicznych wioskach nad Kanałem.

Jassy, d. 7 Maja.

Nadbiegł tu goniec z Galaczem z doniesieniem, że Sułtan wyjechał d. 1 z Warny, a dnia 3 b. m. przy-

ны, и 3-го ч. с. м. прибылъ въ Силистрию, гдѣ былъ принятъ съ восторгомъ. Князь *Стурдза* въ сопровожденіи первыхъ Бояръ Княжества тотчасъ поспѣшилъ въ Галачь для изъявленія почтенія Султану прибывшему туда 5-го ч. Съ сею цѣлю также туда уже прибыли Князь *Милошъ* изъ Бѣлграда и Князь *Лука* изъ Бухареста. (G. C.)

Разныя извѣстія. Новыя Аѳины.

Немногое за предѣлами Греціи имѣютъ точное и основательное понятіе о нынѣшнемъ состояніи древней столицы Аттики. Всѣ извѣстія объ Аѳинахъ основаны большею частію на описаніяхъ, составленныхъ въ то время, когда этотъ примѣчательный городъ находился еще въ совершенномъ упадкѣ и не былъ еще резиденціею Короля и правительства. На мѣстѣ его представлялись тогда взору путешественника только груды развалинъ и едва можно было насчитать около двадцати домовъ, правильно выстроенныхъ и хорошо сохранившихся, такъ что при перенесеніи столицы въ Аѳины съ величайшею трудностію выбрали нѣсколько приличныхъ зданій для помѣщенія членовъ Регентства, дипломатическаго Корпуса и Государственныхъ Секретарей съ ихъ Канцеляріями. Съ тѣхъ поръ Аѳины приняли со всею другой видъ. На мѣстѣ жалкихъ развалинъ возникли великолѣпныя зданія, построенныя по плану красиваго и правильнаго города. Многія улицы расчищены, выровнены и продолжены; къ примѣчательнѣйшимъ изъ нихъ принадлежатъ улицы Цереры, Эола и Минервы. Первая раздѣляетъ городъ на двѣ равныя части, параллельныя холму Акрополискому; вторая пересѣкаетъ улицу Цереры и ведетъ къ храму Эола, окруженному площадью того же имени. Последняя идетъ почти въ томъ же направленіи и шириною превосходитъ всѣ другія. Улицы Цереры на всемъ протяженіи обстроены красивыми и прочными зданіями; чрезъ три года улицы Эола и Минервы равнымъ образомъ будутъ окончены. Пересѣченіе улицъ Эола и Цереры дѣлитъ Аѳины на четыре квартала. Изъ прочихъ улицъ, примѣчательнѣйшія: Метagitнія, Дворцовая, Агара и Адриана. — Правительство не щадитъ ни трудовъ, ни издержекъ для сохраненія здоровья жителей новой столицы; огромныя суммы употреблены на очищеніе и поправку старыхъ водопроводовъ и трубъ, посредствомъ которыхъ вода и разныя нечистоты стекаютъ въ главный каналъ, раздѣляющій городъ на два округа. Кромѣ этого большаго канала примѣчательны еще и другіе, какъ напримѣръ каналъ, простирающійся во всю длину улицы Метagitнія, другой ведущій отъ площади Ситаропазаронъ къ улицѣ Адриана и наконецъ каналъ, проведенный вдоль улицъ Св. Марка и Дворцовой. Сверхъ того были приняты дѣятельныя мѣры къ осушенію окрестныхъ болотъ. Значительнѣйшія изъ нихъ находились въ Оливковой роцѣ и на равнинѣ между Пиреемъ и городомъ. Эти болота образовались какъ извѣстно отъ частыхъ разлитій Кеониса, и постоянно заражали воздухъ вредными своими испареніями; но благотѣльными мѣрами правительства теперь всѣ стоячія воды уничтожены, русло Кеониса получило болѣе правильныя формы и для свободнаго стока воды въ море проведены многіе каналы. Этими полезными распоряженіями возвращено хлѣбопашеству значительное пространство земли. — Въ Аѳинахъ двадцать колодезь; сверхъ того многіе казенные и частные дома за самую умеренную плату снабжаются водою изъ общаго водохранилища, куда вода проходитъ изъ двухъ источниковъ. Одинъ, называемый источникомъ Св. Димитрія, находится у подошвы Пентеликона и сообщается съ городомъ посредствомъ превосходно устроеннаго канала, обязаннаго своимъ существованіемъ Императору Антонину; этотъ каналъ сохранился наилучшамъ образомъ; ширина его 10 фут. а глубина 12. Другой источникъ, извѣстный подъ именемъ Тахимахоса, беретъ начало у подошвы Гимета. — Въ Аѳинахъ устроены два госпиталя, гражданскій и военный; послѣдній отличается прочностію и красивою архитектурою; сверхъ того въ непредолжительномъ времени будетъ построена новая больница, назначаемая въ особенности для гражданъ бѣднаго класса. По переводѣ правительственныхъ мѣстъ въ Аѳины, выстроены тамъ еще многія другія казенныя зданія, какъ то: просторныя казармы, монетный дворъ и домъ, гдѣ помѣщается Королевская типографія. Въ послѣдней считается 17 станковъ въ томъ числѣ 9 типографическихкихъ, 7 литографическихкихъ и одинъ скоропечатный, на которыхъ работаютъ до семидесяти человекъ. Вскорѣ начнутъ строить зданіе для Университета и въ тоже время предполагаютъ заложить новую велико-

быть до Силистріи, гдѣ былъ зъ наивысшѣмъ униженіемъ принятъ. Хіагѣ *Stourdza*, въ товариствѣ первыхъ Бояровъ Хіагѣтства, поспѣшилъ натѣхміаст до Галацу, азебы Султанови, ктѣри тамъ дня 5 прѣбылъ, зложѣть холдъ свего усзанованіа. Прѣбыли тамъ жузъ въ тѣмъ же самымъ целу, Хіагѣ *Milosz* зъ Бѣлгороду, а Хіагѣ *Ghika* зъ Букаресту. (G. C.)

Разныя извѣстія. Новыя Аѳины.

Не wielu zagranicami Grecyi mieszkajacy, mają pewne i gruntowne wyobrażenie o teraźniejszym stanie starożytnej stolicy Attyki. Wszystkie wiadomości o Atenach, oparte są po większej części na opisach, ułożonych w owym czasie, w którym godne uwagi to miasto znajdowało się jeszcze w zupełnym upadku i nie było rezydencyą Króla i Rządu. Na jego miejscu przedstawiały się tylko w ówczes oku podróźjącego kupy rozwalin, i zaledwo można było naliczyć około dwudziestu domów, regularnie wybudowanych i dobrze zachowanych tak, iż za przeniesieniem stolicy do Aten, z wielką trudnością wybrano kilka przyzwoitych domów dla umieszczenia Członków Regencyi Ciąła Dyplomatycznego i Sekretarzy Państwa z ich Kancellaryami. Odtąd Ateny przybrały zupełnie inną postać. Na miejscu smutnych rozwalin, powstały wspaniałe gmachy, wybudowane podług planu pięknego i regularnego miasta. Wiele ulic oczyszczono, wyrównano i przedłużono; do znaczniejszych z nich należą ulice Cerery, Eola i Minerwy. Pierwsza rozdziela miasto na dwie równe części, równo-ległe do góry Akropoliskiej; druga przerzyna ulicę Cerery i prowadzi do świątyni Eola, wznoszącej się na placu tegoż imienia. Ostatnia ciągnie się w tymże prawie kierunku i obszernością przechodzi wszystkie inne. Ulica Cerery przez cały swój ciąg zabudowana jest pięknymi i trwałymi budowlami; za trzy lata ulice Eola i Minerwy również będą ukończone. Przecięcie ulic Eola i Cerery dzieli Ateny na cztery kwartały. Między innemi ulicami znaczniejsze są: Metagitnia, Pałacowa, Agara i Adryana. — Rząd nie oszczędza ani pracy, ani kosztów dla zachowania zdrowia mieszkańców nowej stolicy; ogromne summy użyto na oczyszczenie i reparacye starych wodociągów i kanałów, przez które wody i wszelka nieczystość ściekają do głównego kanału, dzielącego miasto na dwa okręgi. Oprócz tego wielkiego kanału, znaczne są jeszcze inne, jak na przykład: kanał, ciągnący się przez całą długość ulicy Metagitni, drugi prowadzący od placu Zitaropazaron do ulicy Adryana; i наконецъ kanał, przeprowadzony wzdłuż ulic Sw. Marka i Pałacowej. Nadto, przedsięwzięte były skuteczne środki do osuszenia błot. Większe z nich znajdowały się w gaju Oliwnym i na równinie między Pireus a miastem. Błota te, jak wiadomo, powstały od częstych wylewów rzeki Cephizy, i ciągle zarażały powietrze szkodliwemi wyziewami; ale przez dobrowolne środki Rządu, wszystkie stojące wody zostały osuszone, koryto Cephizy otrzymało regularniejszy kształt, i dla wolnego nurtu wody, przeprowadzono wiele kanałów do morza. Przez te użyteczne rozporządzenia, powrócono rolnictwu znaczną przestrzeń ziemi. — Ateny mają dwadzieścia studni; nadto wiele skarbowych i prywatnych domów, za umiarkowaną płacę opatrywane są wodą z ogólnego wodozbioru, do którego woda napływa z dwóch źródeł. Jedno nazwane źródłem Sw. Demetryusza, znajduje się u podnóża Pentelikonu i łączy się z miastem za pośrednictwem wybornie zrobionego kanału, którego początek należy się Cesarzowi Antoninowi; kanał ten zachował się w stanie jak najlepszym, szerokość jego wynosi 10, a głębokość 12 stop. Drugie źródło, znane pod imieniem Thachimachos, bierze początek u góry Himettu. — W Atenach założone są dwa szpitale, cywilny i wojskowy; ostatni odznacza się trwałością i pięknnością architektury; oprócz tego w krótkim czasie będzie wybudowana nowa chorobnia, która przeznaczona jest w szczególności dla mieszkańców miasta uboższej klasy. Po przeniesieniu władz rządowych do Aten, wzniesiono tam jeszcze wiele skarbowych gmachów, jako to: obszerne koszary, mennicę i dom, w którym się znajduje Królewska drukarnia. W tej ostatniej znajduje się 17 prass, w tej liczbie 9 drukarskich, 7 litograficznych i jedna szybko drukująca, przy których pracuje do siedmdziesięciu ludzi. Wkrótce ma się budować gmach dla Uniwersytetu i w tymże czasie projektują założyć nowy wspaniały kościół. Królewski pałac, którego budowanie rozpoczęło się przed rokiem, nie będzie zapewne ustępował starożytnym pomnikom, które niegdyś Grecyą zdołały. Położenie jego bardzo jest przyjemne i malownicze. W Atenach znajduje się trzystaście Chrześcijańskich kościołów, w których się teraz odbywa nabożeństwo; dwanaście z nich należy do wschodniego, a jeden do zachodniego

лѣпную церковь. Королевскій дворецъ, постройка котораго начата за годъ предъ симъ, вѣроятно не будетъ уступать древнимъ памятникамъ, украшавшимъ некогда Грецію. Мѣстоположеніе его чрезвычайна пріятно и живописно. Въ Аѣнахъ принадлежатъ Христіанскихъ храмовъ, въ которыхъ нынѣ совершается Богослуженіе; двѣнадцать изъ нихъ принадлежатъ восточной, и одинъ западной церкви. Кладбищъ два. — Прѣжняя Турецкая школа временно обращена въ тюрьму. — Аѣны богаты также учебными заведеніями; тамъ есть Университетъ, Гимназія, Эллинское училище, народная школа и Семинарія для образованія учителей; кромѣ того находится тамъ нѣсколько частныхъ учебныхъ заведеній, какъ то училище, содержимое Американскимъ Обществомъ Филлелиновъ, женскій пансіонъ Г-жи Вольмеранжъ, недавно переведенный изъ Наупліи и проч. — Промышленность въ Аѣнахъ, какъ и во всѣхъ прочихъ городахъ Греціи, недостигла еще полного развитія; однакожъ нѣкоторые коммерческія заведенія, учрежденные иностранцами, общаются и по этой части скорые и счастливые успѣхи. Городскіе доходы въ последнее время значительно умножились и по отчету за 1836 годъ простирались до 120,000 драхмъ; они получаютъ въ особенности отъ отдачи въ наемъ городскихъ зданій, отъ налоговъ на предметы общественнаго употребленія и проч. — Въ 1833 году въ Аѣнахъ считалось не болѣе 7,000 жителей, но съ того времени число ихъ возрасло до 15,000, не включая войска. — Мѣсто, на которомъ построены Аѣны, богато древностями; правительство однакожъ до сихъ поръ не могло пожертвовать большими суммами для отысканія антиковъ, и почти всѣ вышедшія пріобрѣтенія ограничиваются случайными находками при закладкѣ новыхъ строеній. Еще недавно Докторъ Трейберъ и Г. Оригони, закладывая близъ древняго храма Тезея фундаментъ для дома, открыли въ землѣ остатки стѣны и обломки капителя Дорическаго ордена. Извѣстный антикварій Г. Патаки, съ позволенія хозяевъ, приступилъ къ дальнѣйшимъ разысканіямъ и нашелъ отличной работы статую, которую по всѣмъ признакамъ должно отнести ко временамъ Римскаго владычества. Въ послѣдствіи тутъ же отысканъ пьедесталъ съ надписью, заключающеюся въ трехъ словахъ; сверхъ того найдены: женскій бюстъ превосходной отливки и голова принадлежавшая по видимому статуѣ Императора Нервы. Судя по направленію стѣны, должно заключить, что она составляла часть какого нибудь памятника, воздвигнутаго въ честь одного изъ Римскихъ Императоровъ. — Такимъ образомъ этотъ городъ, примѣчательный во всѣхъ отношеніяхъ, быстро возстаетъ изъ развалинъ; благодаря попеченіямъ новаго правительства и неуспынной дѣятельности Грековъ, въ Аѣнахъ вѣроятно скоро изгладятся всѣ слѣды прѣжнихъ опустошеній и столица новаго Королевства станетъ на ряду съ лучшими городами Европы.

— Руанскій фабрикантъ, Г. Пинель, поссорился съ однимъ изъ своихъ покупателей и получилъ отъ него вызовъ на дуэль. Къ несчастію, роковая записка попала въ руки молодой его супруги. Она такъ испугалась, что упала безъ чувствъ и чрезъ два дня послѣ того умерла. Г. Пинель не вынесъ этого удара; онъ помѣшался и теперь находится въ домѣ ума лишенныхъ.

— Въ Графствѣ Гердсфордскомъ, отданъ былъ подъ судъ нищій, который укралъ.....кусочъ хлѣба. Онъ пришелъ въ одинъ домъ просить милостыни, но не получивъ ничего, отрѣзалъ кусочъ хлѣба, говоря: „вѣдь мнѣ же не умереть съ голоду!“ Присяжные объявили его виновнымъ въ насильственной кражѣ (*burglary*) и онъ приговоренъ къ ссылкѣ на семь лѣтъ. Удивительно-ли, что при подобномъ законодательствѣ Англійскіе присяжные, вопреки совѣсти, объявляютъ невинными людей, которыхъ преступленіе не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію!

— Въ Белгіи Правительство назначило тридцать тысячъ франковъ преміи тому, кто изобрѣтеніемъ новой системы паровыхъ машинъ, или усовершенствованіемъ нынѣшней системы, найдетъ возможность произвести наибольшую силу посредствомъ наименьшаго количества топлива.

— Непостижимая страсть къ самоубійству заражаетъ въ Великобританіи даже дѣтей. Недавно, въ Брамгенѣ, въ Англіи, девятилѣтній мальчикъ, сынъ Г. Альфреда Девса, вышелъ въ субботу вечеромъ изъ училища, купилъ старый пистолетъ, зарядилъ его до самаго конца ствола и раздробилъ себя черепъ. Давно бы пора физіологамъ обратить вниманіе на эту странную наклонность Англичанъ.

— Въ общинѣ *Cerisy-la-Fôret*, во Франціи, есть замѣчательный примѣръ долговѣчности. Въ одномъ домѣ живутъ пра-бабушка, бабушка, мать и дочь. Пра-бабушкѣ почти столѣтъ, дочери двадцать два. (Спб. В.)

kościola. Два są cementarze. — Dawniejsza turecka szkoła, została czasowie zamienioną na więzienie. — Ateny obfitują także w szkolne zakłady: jest tam Uniwersytet, Gimnazjum, szkoła Hellenńska, szkoła Narodowa i Seminarjum dla kształcenia nauczycieli; nadto, znajduje się tam kilka prywatnych szkolnych zakładów, jako to: szkoła utrzymywana przez Amerykańskie Towarzystwo Filohellenów, pensja panińska P. Volmerange, nie dawno przeniesiona z Nauplii i t. d. — Przemysł w Atenach, jako i we wszystkich innych miastach Grecyi, nie przyszedł jeszcze do zupełnego rozwinięcia; jednakże niektóre handlowe zaprowadzenia, przez cudzoziemców założone, rokuja i w tym względzie prędkie i pomyślne postępy. Dochody miejskie w ostatnim czasie znacznie się powiększyły; podług sprawozdania za rok 1836 wnosily do 120,000 drachm; dochody te wpływają szczególniej z wypuszczenia w dzierżawę miejskich domów, z podatków od rzeczy do powszechnego użytku służących i t. d. — W roku 1833 liczono w Atenach nie więcej nad 7,000 mieszkańców, ale od tego czasu liczba ich doszła do 15,000, nie licząc woyska. — Miejsce, na którém wznoszą się Ateny, obfituje w starożytne zabytki; Rząd jednak dotychczas nie mógł poświęcić znacznych summ na wyszukiwanie tych zabytków, i prawie wszystkie terazniejsze odkrycia ograniczają się na przypadkowém wykopywaniu przy zakładaniu nowych budowli. Nie dawno jeszcze Doktor Treyber i P. Origoni, zakładając w bliskości starożytnej świątyni Tezeusza fundamenta na dom, odkryli w ziemi szczątki ściany i usamek kapitelu porządku Doryckiego. Znakomity antykwarjusz P. Pataki, z zadowoleniem właścicieli, przystąpił do dalszych wyszukiwań: jakoż wynalazł pięknej roboty posąg, który podług wszelkich znaków, należy odnieść do czasów panowania tam Rzymian. W późniejszym czasie znaleziono tu podnoże z napisem, zawierającym się w trzech wyrazach; nadto znaleziono: popiersie niewieście, nader pięknej roboty igłowej, która, jak się zdaje, należała do posągu Cesarza Nerwy. Sądząc z kierunku odkrytego muru, wypada wnosić, iż ten stanowił część jakiegoś pomnika, wzniesionego na cześć jednego z Cesarzów Rzymskich. — Tym sposobem miasto, we wszystkich względach godne uwagi, szybko powstaje z rozwalin, błogosławiąc pieczołowitości nowego Rządu i niezamordowanej czynności Greków, w krótkim zapewne czasie zostaną zatarte w Atenach wszystkie ślady dawnych spustoszeń, a stolica nowego Królestwa stanie w rządzie z najlepszymi miastami Europy.

— Fabrykant miasta Rouen, P. Pinel, powaśnił się z jednym z kupujących u niego i otrzymał wyzwanie na pojedynek. Na nieszczęście, fatalny bilet wpadł w ręce młodej jego żony, która tak się przejęła, iż padła bez zmysłów i we dwa dni umarła. P. Pinel nie przeniosł tego ciosu, dostał pomieszania i znajduje się teraz w domu wariatów.

— W Hrabstwie Herdsford, oddany był pod sąd ubogi, który ukradł.....kawałek chleba. Wstąpił on do pewnego domu prosząc jałmużny, a nie nie otrzymawszy, oderznął kawałek chleba mówiąc: „mamże z głodu umierać?“ Przysiężni uznali go winnym w kradzieży gwałtownej (*burglary*) i został osądzony na siedmioletnie zesłanie. Coż dziwnego, że przy takim prawodawstwie Angielscy przysięgli, wbrew sumnieniu, uznają za niewinnych ludzi, których występki nie podlega najmniejszej wątpliwości.

— Rząd Belgicki przeznaczył trzydzieści tysięcy franków nagrody temu, kto przez wynalezienie nowego systemu parowych machin, lub przez udoskonalenie terazniejszego systemu, odkryje możność sprawienia największej siły za pomocą najmniejszej ilości opału.

— Niepojęta namiętność do samobójstwa zaraża w Anglii nawet dzieci. Nie dawno w Bramhen, dziewięcioletni chłopczyk, syn P. Alfreda Daws, wyszedłszy w sobotę wieczorem ze szkoły, kupił stary pistolet, nabił go do samego wylotu i zdruzgotał sobie czaszkę. Czasby już był zwrócić uwagę fizyologów na tę nadzwyczajną skłonność Anglików.

— W gminie *Cerisy la-Fôret* we Francyi, znajduje się godny uwagi przykład długowieczności. W pewnym domu żyją prababka, babka, matka i córka. Prababka ma lat prawie sto, a córka dwadzieścia dwa.